Befejeződtek a magyar–román külügyminiszteri tárgyalások

Bukarestben hétfőn befejeződtek a hivatalos tárgyalások Péter János magyar és Corneliu Manescu román külügyminiszter között. Az elvtársi, meleg baráti légkörben folytatott megbeszéléseken széles körű eszmecserét folytattak közös érdeklődésre számottartó nemzetközi kérdésekről, mindenekelőtt az európai biztonsággal összefüggésben.

A tárgyalások után Nicolae Ceausescu, az RKP főtitkára, az államtanács elnöke fogadta Péter Jánost.

A beszélgetés során elégedetten nyugtázták a magyar—román kapcsolatok pozitív fejlődését és rámutattak azokra a meglevő széles körű lehetőségekre, amelyek révén elmélyíthető és bővíthető a kétoldalú együttműködés, a két nép, a szocializmus és a világbéke érdekében. A délután folyamán Péter János sajtóértekezletet tartott, ahol válaszolt a román lapok munkatársai által feltett kérdésekre. Péter János nyilatkozatot adott a román televíziónak.

Az olasz törvényhozók elutaztak Budapestről

A szenátorokból, képviselőkből és más közéleti személyiségekből álló olasz küldöttség, amely a magyar parlament meghívására érkezett hazánkba, vasárnap délután Tihanyban befejezte magyarországi eszmecseréit.

Luigi Granelli olasz képviselő, az olasz Keresztény-demokrata Párt Politikai Bizottságának tagja, az olasz parlament külügyi bizottságának tagja, a küldöttség vezetője, zárófelszólalásában kifejtette, hogy a politikai, világnézeti véleménykülönbségek ellenére, a fő kérdésben, Európa békéjének biztosításában, az európai biztonsági konferencia összehívásának szükségességében teljes a nézetazonosság. Kifejezte óhaját, hogy a jövőben rendszeressé kell tenni a mostanihoz hasonló találkozókat.

Erre megállapodás is született.

Ipari szövetkezetek vezetőinek tanfolyama

Hétfőn, tegnap délelőtt Szegeden, az MSZMP Csongrád megyei bizottsága oktatási igazgatóságának épületében egyhetes tanfolyam kezdődött, amelyen a megye ipari szövetkezeteinek vezetői — elnökök, párttitkárok, műszaki vezetők — *aktuális szövetkezetpolitikai kérdéseket tanulmányoznak.* A tanfolyamnyitó előadást *Győri* Imre, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára tartotta, s *időszerű politikai kérdésekről* tájékoztatta a mintegy 120 főnyi hallgatóságot.

A tanfolyamon részleteiben megismerkednek a szövetkezeti vezetők többek között a szövetkezeti törvénnyel, annak jelentőségével, az OKISZ-kongresszus tapasztalataival, időszerű gazdaságpolitikai kérdésekkel, a tanácsok és a szövetkezetek kapcsolatának, az állami felügyelet gyakorlásának elveivel, a szövetkezeti pártszervezetek gazdaságszervező tevékenységével, valamint a szövetkezeti kultúrpolitikai nevelőmunka követelményeivel.

Hazánkba érkeztek a hős szovjet városok képviselői

Odessza delegációja holnap Szegedre érkezik

A Ferihegyi repülőtéren üttörők köszöntik a szovjet hős városok képviselőit

A hős városok hetén résztvevő szovjet delegációk hétfőn megérkeztek Budapestre. A Magyar—Szovjet Baráti Társaság meghívására Moszkvából, Leningrádból, Kijevből, Volgográdból, Odesszából és Szevasztopolból két-két tagú delegációt fogadtak. A vendégeket a Ferihegyi repülőtéren az MSZBT országos elnökségének képviselői fogadták.

A szovjet hős városok hete országos programja részeként *Csongrád megyében és Szegeden* november 24—28. között lesznek azok a rendezvények, melyeken részt vesz szovjet testvérvárosunk, *Odessza* kéttagú delegációja is. A küldöttség holnap, szerdán délelőtt érkezik Szegedre. Tagjai: Mihail Kondratovics *Szimonyenko*, Odessza felszabadításának résztvevője, az odesszai pedagógiai intézet rektora, a Szovjet—Magyar Baráti Társaság odesszai tagozatának elnöke és Valentyina Ironovna *Rogyionova*, az odesszai Lenin gépgyár munkásnője.

A szovjet vendégeket *szerdán fogadják* a megye és a város vezetői. Ugyanezen a napon a küldöttek városnézésen ismerkednek meg Szeged nevezetességeivel. November 24-én közvetíti a televízió a szovjet—magyar *körkapcsolásos* műsort, amely többek közt Szeged és Odessza kapcsolatairól is beszámol.

Másnap, 25-én, csütörtökön az odesszai vendégek a szalámigyárba látogatnak. Délután 2 órakor a Szabadság moziban kerül sor a magyar—szovjet barátsági nagygyűlésre, melynek végén filmet vetítenek, amely Odessza hős védőinek állít emléket. Az ünnepség után a vendégek találkoznak Szeged megyei város tanácsának vezetőivel.

Pénteken, november 26-án az odesszai küldöttek a kisteleki Magyar—Szovjet Barátság Tsz-t látogatják meg, délután pedig a tápéi háziipari szövetkezet munkájával ismerkednek. Szombaton délelőtt a tanárképző főiskolára és a múzeumba látogatnak, délben, 12 órakor részt vesznek az Odessza hős város című kiállítás megnyitóján, a múzeum Horváth Mihály utcai képtárában. Délután a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat dolgozóival találkoznak a szovjet vendégek, a vállalat klubjában. Ugyanezen a napon, este 7 órakor a Pjatnyickij együttes tart díszelőadást a Nemzeti Színházban.

A szovjet hős városok hetének szegedi programja november 28-án ér véget, amikor az odesszai vendégek elutaznak városunkból.

Az egyenletes hideg nem kedvez az A—2-nek

A tél első „rohama", az időjárás hirtelen hidegre fordulása kedvezően, vagy kedvezőtlenül hat-e ki az influenzás megbetegedések alakulására? — kérdezte az MTI munkatársa a járványügyi szakértőktől.

— Kétségtelen, hogy az egyenletesen hideg idő kedvezőbb, mint a változékony, szeszélyes, locs-poccsos időjárás, amikor a hirtelen hőmérséklet-különbségek miatt könnyebben megfázhatunk. Az is tény, hogy hidegérzésünk, fázásunk nem pusztán a hőmérséklettől függ, hanem nagy szerepet játszik a levegő nedvességtartalma és a szélmozgás is, ha ezeknek a tényezőknek az együttes hatása szervezetünknek kedvező, akkor jól érezzük magunkat, orvosi nyelven komfortzónában vagyunk. Ezt a komfortzónát különböző időjárási körülmények között célszerű öltözködéssel, az időjáráshoz alkalmazkodó fűtéssel és gyakori szellőztetéssel szinte állandóan biztosíthatjuk.

A most érkezett hideg tehát aligha befolyásolja jelentékenyen a járvány lezajlását, az azonban bizonyos, hogy inkább nehezíti, mint könnyíti az A—2 dolgát.

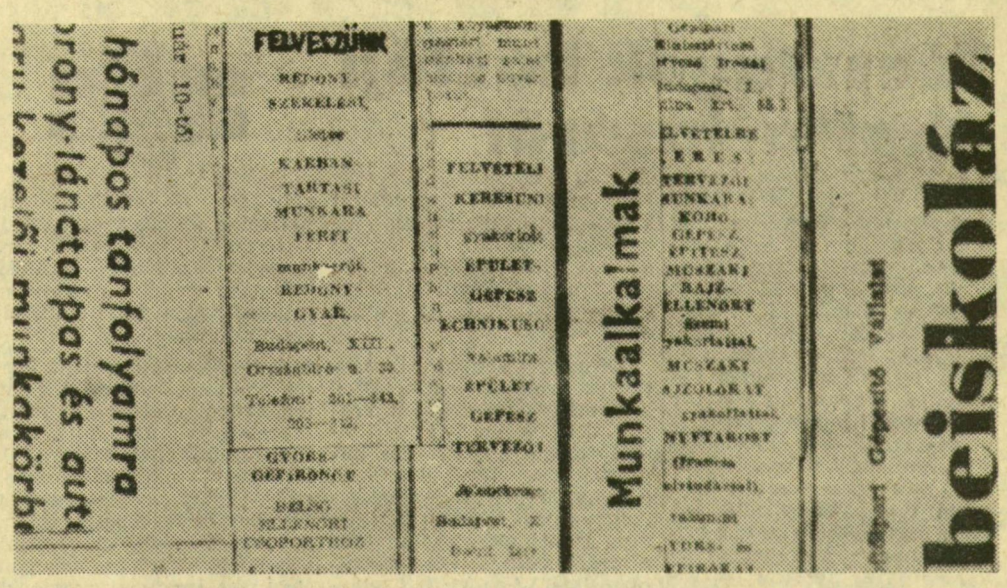

Jönnek, mennek...

Egy levelet nézegetek. A tartalma: milyen változások történtek az elmúlt esztendőben az újszegedi szövőgyárban? Mennyivel emelték a szövőnők fizetését? Újabb jutalmak, prémiumok, épül a modern gépekkel felszerelt szövőcsarnok, és így tovább... A levél címzettje egy textilművekben dolgozó asszony. A textilművek néhány vezetője, meglehet, sérelmesnek találta ezt az írást. Én nem tartottam annak, mivel nem is a textilművekbe küldték, hanem a szövőnő lakására. Az asszonyka különben hosszú ideig dolgozott az újszegedi gyárban, majd kilépett. Volt igazgatója nyilvánvalóan nem is tudhatta, mi történt hajdani munkatársával. Enynyit elöljáróban. Amit bogozni szeretnék, miért mennek el oly sokan a szövőgépek mellől?

KINEK HASZNOS?

Visszatérek a levélre, amikor Frányó Józseffel, az újszegedi szövőgyár igazgatójával beszélgetek. Így mondja:

— Nem lehet tisztességtelen, hiszen mi nem tudhatjuk, mi lett azzal a szövőnővel, aki tőlünk elment. Különben hallottuk, hogy sokan visszajönnének már, de röstellik a dolgot, nem is a vezetők előtt, hanem a közvetlen munkatársak között. Így viszont más: mondhatja azt is, hogy hívtak, levelet kaptam, azért jöttem.

Ez eddig igaz, de tovább is mehetünk az elmélkedésben. A szövőnő szakképzett munkaerő. Otthagyja a szövőgépet és elmegy valahova. Lehet, hogy másik textiles üzembe lép be, ahol újra a szakmájában dolgozik. Ez még hagyján, de az kár minden tekintetben, ha egy szakképzett ember nem a szakmájában, hanem szakképzettséget nem igénylő helyen dolgozik.

Rengeteg példát mond az igazgató. 120 millió forintot költenek az új, és minden tekintetben modern szövőcsarnok felépítésére. A 10 ezer négyzetméter alapterületű üzemben belga és csehszlovák gyártmányú automatikus szövőgépeket helyeznek el.

— A drága gépek nem állhatnak itt, amikor igen fontos cikket termelünk a hazai és a külföldi piacra. Az exportunk jelentős részét államközi szerződések garantálják. Különösen a Szovjetunióba szállítunk nagyobb tételben.

Értem én az igazgató érveit, s egyetértek vele. A népgazdaságnak sem mindegy, hogyan használnak ki üzemeket, gépeket. Tovább firtatom azért a dolgot. Vajon az újszegedi gyárban megtesznek-e minden elvárhatót annak érdekében, hogy ne menjenek el szövőnők?

Erre is sok tényadatot mondanak. Az új dolgozóktól két hónap múlva megkérdezik: hogy érzik magukat a munkahelyükön, s elégedettek-e a keresetükkel? S hogy toborozzanak új munkásokat, télen a gyár megbízottai ellátogatnak a környező, de távolabbi falvak általános iskoláiba, ahol elmondják a végzős tanulóknak és szüleiknek, hogy milyen lehetőségeket találnak a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat gyáraiban. A gyermekgondozási segélyen levő fiatalasszonyok közül, aki előbb akar dolgozni, azt kisgyermekével együtt busszal hozzák be a gyárba és a műszak végeztével haza is szállítják.

A KERESETI LEHETŐSÉGEK

Böngésztem a vállalat negyedik ötéves tervének adatait. Komoly javulás várható 1975-re: 200 millióval emelkedik a termelés mennyisége, ami 19 százalékos növekedés a jelenlegihez képest. A hatékonyság azonban 38 százalékkal javul, s még ennél is nagyobb lesz az eredmény növekedése. Ha így lesz, akkor a dolgozók anyagi jóléte is gyorsabb ütemben növekedhet, mint a megelőző esztendőkben.

Frányó József azt mondja, hogy naponta nézi a létszámjelentéseket. A szövődére külön is figyelmet szentel: — Három hete nem volt mozgás — állapítja meg —, de az is igaz, hogy 850 ezer forintot a szövőüzembe „nyomtunk" bérjavítás, premizálás címén.

Ezek szerint a munkaerőmozgás fékje kizárólag a pénz lenne?

— Is, is — válaszolja az igazgató. — Egyik a pénz, a másik pedig az akarat, a tudat kérdése, a gondoskodás, a körülmények összessége. Az elmúlt időszakban csökkent az éjjeles műszakokban dolgozók száma, a kenderáruk részaránya is kisebb lett, kevesebb a por és a mérgelődés. Betör a kendériparba is a műanyag.

Lássuk a lényeget: menynyit keres manapság egy szövőnő az újszegedi gyárban? Pontos összeget mondanak. Persze átlagról van szó: nemrégiben még havonta 1820 forintot kerestek, de amióta „odanyomták" az említett pénzösszeget, azóta 2020 forintra emelkedett a szövőnők átlagos havi keresete. Ha szegedi munkások átlagos keresetét veszem alapul, akkor elfogadhatónak mondható.

Egy valami azonban nem biztos, hogy jó. A régebbi dolgozók anyagi előnye alig érzékelhető, legfeljebb az év végi nyereségrészesedésben látható a különbség. Az odáig stimmel, hogy a darabbéres rendszerben nincs helye eltérésnek, mindenki annyit keres, amennyit teljesít, dolgozzon a szakmában három vagy huszonhárom éve. S mivel az éveket mégsem szabad figyelmen kívül hagyni, valami más megoldásra lenne szükség. Az állami alkalmazottaknál — közalkalmazottaknál — a korpótlék jelzi ezt a differenciát. Egy-két szegedi vállalatnál is találkoztam már olyan megoldással, hogy a törzsgárda tagjai havonta rendszeresen kapnak bérkiegészítést az eltöltött idő arányában. Ezt a megoldást jónak lehet tartani.

MIÉRT MENNEK EL?

A munkaügyi osztályon Kakuszi János osztályvezető elém tesz egy kövér dossziét. Felmondólevelek vannak összegyűjtve benne. Sablonos szöveget kell kitölteni. Néhányan nem ezt a nyomtatványt használták, hanem levélben mondtak föl, azok az érdekesebbek. A munkaügy különben tizenhárom okot jegyez. Az első három helyen a következők állnak: családi ok, keresetek, egyéb. Érdekes, hogy a három műszak miatt alig léptek ki a gyárból, legalábbis ezt az okot nem tüntették fel, amíkor felmondtak.

Egy kilépőt „kiemeltem" a sokaságból. Kéri Józsefné szövőnő 33 évig dolgozott az újszegedi üzemben. Ez év júniusában ment el, s a három műszak fáradalmait jelölte meg indokául. A munkaügyi osztályvezető beszélgetett vele. A párbeszéd így zajlott le: — Mondja meg őszintén, miért megy el? — Higgye el az elvtárs, őszintén írtam be a három műszak nehézségeit.

Elment. Állítólag egy intézetben takarítónő. Közel került a lakásához, s egy műszakban dolgozik. Valószínűleg jóval kevesebbet keres. Ezzel az „elengedéssel" nemigen lehet egyetérteni. Hiszen Kériné életének legszebb éveit, több mint három évtizedet adott a gyárnak. Most néhány esztendőről lenne csupán szó a nyugdíjáig. Egy akkora gyárban talán kereshettek volna megoldást. Ő már kevesebbet kért volna, mint amennyit ő adott.

Lapozgatom a felmondásokat: könnyebb munkakörbe megyek, családi helyzetem így kívánja, édesanyám beteg, kevés a kereset, jobb helyre megyek, lakásomhoz közelebb találtam helyet, férjhez mentem vidékre, a férjem nem engedi a három műszakot..., ilyen bejegyzések váltják egymást szászszámra. Jönnek-mennek az emberek. 50—60 működőképes szövőgép áll az újszegedi gyárban. S hamarosan elkészül a modern szövőüzem is, ahova automatikus szövőgépeket állítanak. Talán akkor enyhül a gond.

Gazdagh István